

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Licențiat în drept din Paris, Consilier ia Inalta Curte de casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România	40 lei
6 luni	20 "
3 luni	10 "
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni	

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația

București, CALEA RAHOVEI—5

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98

S U M A R

Poate să se ridice starea de faliment, în opoziție sau apel, prin plata creanțelor în urma sentinței declarative? de d-l P. Vasilescu.

JURISPRUDENȚĂ:

Curtea de casație, secțiuni-unite: *Ministerul de războiu cu Căpitan Procopie Ștefănescu-Bârsescu;*

Curtea de casație, secția III: *G. P. Petheu cu Sindicul Trib. Ilfov;*

Curtea de apel București, s. I: *G. P. Petheu, opoziție contra declarării în faliment;*

Curtea de apel Galați, s. I: *G. Feldher cu A. Abramovici și Sindicul falim. Trib. Putna;*

Curtea de apel Craiova, s. II: *G. P. Petheu cere a i se ridică starea de faliment;*

Idem: *C. Pavlovici cu Ministerul domeniilor;*

Idem: *Ioana D. B. Dolea cu Barbu Ion Trocă;*

Tribunalul Putna: *R. Schwartz & Kaufman și G. Feldher cer ridicarea stării de faliment a lui A. Abramovici;*

Poate să se ridice starea de faliment, în opoziție sau apel, prin plata creanțelor în urma sentinței declarative?

Un punct asupra căruia jurisprudența română oscilează încă este: falitul plătind creanțele după declararea sa în faliment, pe temeiul acestui motiv poate el prin opoziție sau apel să ridice această stare?

Unele instanțe judiciare s'au pronunțat susținând afirmativa, altele negativa.

Prima soluție jurisprudențială este inspirată de idei pretoriene: uneori distingând acolo unde legea precisă, clară, nu distinge nimic; alteori rațiuni de echitate și de interes social fiindu-i lumina de călăuzire în interpretarea legii.

Firește că dreptul pretorian totdeauna s'a arătat superior dreptului strict. Să ne înțelegem însă: dacă în dreptul comun libertatea de a interpreta în chip cât mai larg legea este o metodă excelentă, într-o lege specială, cum este materia falimentului, unde totul este guvernat de dispozi-

țiuni prohibitive ¹⁾ sau imperative, după împrejurări, această metodă este dăunătoare.

Din ce pricină?

Pentru că în dreptul comun fiind vorba de interese cu totul particulare, aprecierea judecătorului este o garanție suficientă. Apoi, domeniul acestor interese fiind vast și prea schimbător, legea nu poate să prevadă totul. Din contră, în materia falimentului interesele de ordin public predominând interesele particulare, totul trebuie să fie prevăzut de lege.

De trei ordine sunt argumentele teoriei afirmative: argumente juridice, de echitate și de logică.

În întâia categorie de argumente, partizanii acestei teorii invoacă principiul că apelul este devolutiv de instanță și că sentința declarativă în faliment n'are efect retroactiv, ci atributiv. Adică atribuie falitului condiția juridică din momentul opozițiunii sau apelului, nu din momentul declarării în faliment. După această teorie, hotărîrea în materie de faliment face deci excepție dela dreptul comun.

În a doua categorie de argumente se invoacă motivul, că este just să se pună în capul afacerilor un om care a plătit pe toți creditorii săi.

În sfârșit, în a treia ordine de idei se susține că toate creanțele fiind plătite, falimentul nu mai are rațiune ne mai având obiect; de aci și cheltuieli de procedură inutile pentru un faliment inexistent.

Din jurisprudența noastră recentă, care a îmbrățișat teoria afirmativă, putem cita: decizia Curții de apel secția I-a din Galați dela 28 Noemvrie 1908 în falimentul A. Abramovici; decizia Curții de apel din Craiova, secția I-a, dela 4 Martie 1909 și a Inaltei Curți de casație, secția III-a, dela 10 Februarie 1908, amândouă în falimentul G. P. Petheu ²⁾.

¹⁾ Lyon Caen & Renault, vol. VII, 3 éd., no. 1, pag. 3.

²⁾ A. se vede publicată în acest număr, pag. 370—372.

În Franța, jurisprudența din ultima vreme de asemenea s'a fixat în acest sens²⁾. Rar mai vezi în repertoriile sale de jurisprudență câte o variantă. Așa, de pildă, unele instanțe pretind a se dovedi, că toți creditorii sunt integral plătiți; alte instanțe, mai puțin pretențioase, se mulțumesc cu o simplă dovadă că falitul a obținut un concordat voluntar din partea tuturor creditorilor³⁾.

Jurisprudența italiană admite revocarea falimentului nu numai când toți creditorii sunt plătiți, dar și în cazul când parte din creditorii sunt satisfăcuți, parte garantați⁴⁾.

În doctrina străină dintre autorii cari susțin această teorie cităm pe Thaller⁵⁾, care se pronunță cu un fel de timiditate și pe Bédarride⁶⁾, care n'admite ridicarea stării de faliment decât în caz de eroare din partea falitului.

În doctrina română observăm că d-l Toma Stelian admite ridicarea stării de faliment numai în cazul când creditorii verificați se prezintă în instanța de opoziție sau apel și declară că nu mai au nici o pretenție. D-l M. A. Dumitrescu⁷⁾ îmbrățișează această teorie fără nici o rezervă. În sprijinul acestei păreri, printre alți autori, d-sa citează și pe d-l Toneanu.

Să venim acum și la curentul stabilit de partizanii teoriei negative. Motivele ce se invoacă sunt următoarele:

1° Falitul fiind în încetare de plăți în momentul declarării în stare de faliment, plata creanțelor, în urma acestui eveniment, nu poate constitui un motiv de ridicare a acestei stări, fiindcă ar însemna să se reformeze o hotărîre dată în conformitate cu adevărul.

2° Libertatea falitului de a putea să se învoiască pe cale particulară cu creditorii după declararea în faliment, îi dă putința să favorizeze pe unii din ei în dauna altora; sau spiritul legii fiind în senzul unei perfecte egalități între creditorii este contrazis.

3° Putința falitului de a ridică starea de faliment pe temeiul plății creanțelor în urma acestui eveniment poate da loc la surprinderi: mulți din creditorii neștiind de faptul opozițiunii

sau apelului, nu se prezintă în această instanță de atac spre a-și apăra interesele.

4° Cine garantează că toți creditorii sunt plătiți?

5° Posibilitatea falitului de a ridică starea de faliment, printr'o învoiere particulară cu creditorii, face ca regulile ce guvernează materia concordatului să nu se aplice mai niciodată.

6° Ridicarea stării de faliment, prin mijlocul mai sus expus, eludează condițiunile pe cari legea le-a pus, când este vorba de reabilitare.

7° Instanța comercială urmându-și cursul, independent de instanța penală, poate da loc la contradicții, de pildă: cea dintâiu instanță achită, pe când a doua găsește că este loc de bancrută.

O parte din aceste motive au fost adoptate și admirabil susținute de Tribunalul Putna, secția I-a, în audiența dela 17 Noemvrie 1908 în falimentul A. Abramovici. Tot de aceeaș părere a fost și Curtea de apel din București, secția I-a, în audiența dela 16 Decemvrie 1908 în afacerea G. P. Petheu⁸⁾.

Această teorie a fost primită și de o parte din jurisprudența franceză și belgiană⁹⁾, dar ceea ce mai contribuie încă a-i mări valoarea este că autori cu cea mai înaltă autoritate în actuala doctrină franceză și italiană o susțin cu multă putere de convingere¹⁰⁾.

Studiind această chestie ne declarăm partizanii teoriei negative, părănduni-se foarte juridică în opoziție cu cealaltă teorie, care se întemeiază pe distincțiuni arbitrare.

În adevăr, în teoria afirmativă se susține că sentința declarativă în faliment n'are efect retroactiv. Cu alte vorbe, în instanța de opoziție sau apel nu trebuie să ne întrebăm dacă falitul a fost în încetare de plăți, ci dacă în acel moment mai este în această stare?

Punem însă chestia: pe ce text de lege se sprijinește această afirmație? Căci în toată legislațiunea falimentului noi n'am găsit nici unul. A susține dar o abatere dela regula generală, fără a avea o dispoziție expresă în lege, înseamnă a face o afirmație gratuită.

Mai constatăm în teoria ce combatem următoarea contradicție: partizanii teoriei negative susțin că din momentul declarării în stare de faliment, sentința tribunalului desesizând pe falit, el

²⁾ Vezi jurisprudențele citate de Garsonnet, *Traité Théorique et Pratique de Procédure*. T. V-ème, II é.l., No. 2043, p. 774 și urm.

³⁾ M. A. Dumitrescu, *Codul de Comerț*. Vol. VI, No. 307 și urm.

⁴⁾ Alessandro Ingaramo, *Repertorio Generale di massime di Giurisprudenza commerciali*. No. 13, pag. 422.

⁵⁾ Thaller, *Traité élémentaire de droit commerciale*. 3 éd. No. 1762, p. 879.

⁶⁾ Bédarride, *Traité de Faillites et Banqueroutes*. vol. III, No. 1882, 83, p. 236, 37.

⁷⁾ M. A. Dumitrescu, *Op. cit.* No. 307 și urm. p. 208.

⁸⁾ Vezi ambele aceste hotărîri tot în acest număr la pagina 371 și 375. (N. R.)

⁹⁾ Vezi jurisprudențele citate de Lyon Caen în *op. cit.* nota de sub 2 No. 156, p. 139 și urm.

¹⁰⁾ Lyon Caen, *op. cit.* No. 156, pag. 139—142; Garsonnet, *op. cit.* No. 2042, p. 774 și urm.; E. Vidari, *Corso di Diritto Commerciali*, tom. VII, ed. IV, No. 7492, p. 193 și urm.; Tito Masi, *Del Falimento e dela Bancarotta*, p. 253 și urm.; Angello Sraffa, *Il fallimento de la società Commerciali*, p. 98 și urm.

nu mai poate face nici o învoială cu creditorii. Dar adversarii le răspund: incapacitatea este relativă, ea nu se mărginește decât la masa credală¹¹⁾.

La rândul nostru răspundem acestora din urmă: bine, dar învoiala falitului cu creditorii la ce se referă? Nu se referă oare la masa falimentului? Și atunci, dacă falitul nu mai este capabil să contracteze, în ce privește masa creditorilor, cum poate el face învoială cu creditorii în privința plăților?

S'ar putea să mi se obiecteze: învoiala dintre falit și creditorii săi nu este cu totul interzisă. Dovada este concordatul voluntar.

La această obiecție răspund: în concordatul voluntar învoiala este patronată de lege: pentru ca falitul să nu favorizeze pe unii din creditorii în dauna altora, legea impune ca această învoială să fie omologată de tribunal (art. 845 din Codul comercial); sau, în speță, această învoială făcându-se în afară de controlul tribunalului, condițiunea de egalitate dintre creditorii poate fi călcată.

Teoria afirmativă mai face următorul logism: la afirmațiunea că revocarea stării de faliment prin plata creanțelor ar împiedica mersul acțiunii penale, răspunde că instanța penală își urmează cursul independent de instanța investită cu falimentul.

Intrebăm însă pe contradictorii noștri: ce se întâmplă când instanța comercială ridică starea de faliment pe temeiul achitării creanțelor, iar instanța penală constată bancruta?

Nu este forțată instanța penală a stinge acțiunea publică, fiindcă ce rost ar mai avea bancruta fără faliment?¹²⁾

Iată inconsecvența la care ajunge acest raționament.

Venim însă la discuția unei foarte mari chestiuni de drept, pe care teoria afirmativă se întemeiază și care s'ar părea că îi este favorabilă. Această chestie de drept formează poate argumentul cel mai puternic al numitei teorii, și care argument dacă îl vom înlătura, toată teoria cade ne mai având nici o temelie. Este vorba de efectul devolutiv al apelului.

Apelul — susțin contradictorii noștri — fiind devolutiv de instanță, dă drept falitului a se folosi de toate mijloacele ivite în urma declarării în faliment; sau plata creanțelor, fiind ca atare, ea constituie un motiv de revocare a stării de faliment.

Să vedem ce este devoluțiunea în materie

de apel, și dacă acest efect dă falitului dreptul de care teoria afirmativă vorbește mai sus.

Efectul devolutiv al apelului face a se pune în discuție din nou, în instanța de apel, întreaga afacere cu toate chestiunile de fapt și de drept, întocmai cum s'a pus sau cum trebuia să se pună la prima instanță.

De ce?

Fiindcă poate cei dintâi judecători au înțeles greșit legea, ori au apreciat rău faptele.

Dar trebuie să observăm că nimic nou nu se pune în discuție în instanța de apel, care să nu fi existat în cursul primei instanțe.

Și rațiunea ne-o dă regretatul Tocilescu. «Procesul — spune excelentul autor — nu se pot prezenta înaintea tribunalului de apel, decât în stare în care se găsește înaintea tribunalului de primă instanță, de oarece apelul nu poate repune în chestiune de cât ceea ce s'a judecat¹³⁾».

De aci și corolarul că în apel nu se pot face cereri noi, fiindcă înaintea tribunalului de al doilea grad nu se poate discuta decât ceea ce «s'a cerut, alegeat sau probat de părți».

Asupra a ceea ce nu s'a cerut, afirmat sau dovedit, «nu se poate zice că tribunalul a judecat bine sau rău»¹⁴⁾.

Art. 327 din Procedura civilă face trei excepțiuni: două în favoarea pârītului: când acesta face o cerere în compensație, sau opune reclamantului o cerere nouă spre a nimici efectul cererii principale; cea de a treia excepție este atât în favoarea reclamantului cât și a pârītului, când este vorba să se ceară în apel «dobânzi, venituri de orice fel și orice alte despăgubiri întâmplare după judecata dela întâia instanță, sau din cauza judecării în apel».

Doctrina¹⁵⁾ și instanțele judiciare scot, pe cale de interpretare, din dispozițiunile art. 327 din Procedura civilă excepțiuni și în privința mijloacelor noi propuse pentru prima oară în apel. În adevăr, sunt împrejurări în cari părțile invoacă mijloace de fapt, dar nu fac uz de ele; sau invocând mijloace de drept le interpretează și aplică greșit. Mai sunt de asemenea împrejurări în cari părțile, având mijloace de fapt sau de drept, omit să le invoace. Ei bine, în aceste ipoteze este just ca părțile să poată invoca în apel aceste mijloace, «pentru că apelul este instituit nu numai pentru a îndrepta nedreptatea sau eroarea primilor judecători, dar și pentru a în-

¹³⁾ G. Tocilescu, Curs de Procedură civilă, Partea III-a, vol. III, p. 109 și urm.

¹⁴⁾ Vezi Tocilescu, op. și loco citat.

¹⁵⁾ Tocilescu, op. cit., pag. 114 și urm.; vezi și jurisprudențele de sub art. 327 Codul de procedură civilă adnotat de Alexandrescu, Cezărescu și Mironescu.

¹¹⁾ M. A. Dumitrescu, op. cit. No. 312, p. 212.

¹²⁾ Noi nu împărtășim modul de a vedea al Inaltei Curți de casație din decizia cu No. 133/908, publicată în *Curierul Judiciar* No. 26/908, pag. 203, care hotărăște contrariul.

dreptă cererile sau omisiunile voluntare sau involuntare ale părților»¹⁶⁾.

Analizând însă cu luare aminte toate aceste excepțiuni, constatăm că ele intră tot în regula generală. Cu alte cuvinte, că nimic nou, din ceea ce a existat la prima instanță, nu se poate pune în discuție înaintea tribunalului superior. Pentru că ce sunt mijloacele de fapt sau de drept, decât lucruri ce existau în cursul procesului dela prima instanță, dar cari s'au omis a se invoca; ori dacă s'au invocat, s'au aplicat greșit? Ce sunt cererile noi de compensație, de excepțiuni la acțiunea principală, de dobânzi, venituri, despăgubiri, decât drepturi cari erau născute în timpul instanței de primul grad, sau consecințe ale cererii originale?

Și atunci, cât adevăr spune Crepon¹⁷⁾ când afirmă că «devoluțiunea tribunalului de al doilea grad rezultă din simplul fapt al declarațiunii de apel. Ea pune în chestiune toată cauza, toate pretențiunile desbătute înaintea primilor judecători, cel puțin acelea asupra cărora s'a făcut apel. Prin urmare, când apelul îmbrățișează toate punctele din cererea primei instanțe, se poate zice că el investește tribunalul sau Curtea cu aceeaș întindere, cu aceeaș plenitudine de jurisdicție, pe care o aveau judecătorii inferiori în cererea primitivă. Judecata dispăre și desbaterea începe înaintea judecătorilor de al doilea grad, în aceleași condițiuni în cari s'a produs înaintea judecătorilor de întâiul grad. Este o nouă instanță fără îndoială—dar este o instanță—care sesizează Curtea cu toate contestațiile asupra cărora se hotărise deja».

Și venind acum din nou la chestiune, ne întrebăm: dacă efectul devolutiv al apelului nu înseamnă altceva de cât puțința de a pune înaintea tribunalului de al doilea grad chestia întregă, așa cum s'a pus înaintea tribunalului de întâiul grad, se mai poate susține că plata creanțelor, după declararea în faliment, constituie un motiv de revocare al acestei stări? Nu. Fiindcă textele de lege¹⁸⁾ nu cer altceva decât încetarea plăților în momentul când se judecă cererea de declarare în faliment.

Ceva mai mult: însăși principiul devoluțiunii în materie de apel se opune la aceasta, fiindcă am văzut că în apel nu se discută decât ceea ce există la prima instanță; sau plata creanțelor, în urma declarării în faliment, este un fapt nou ce nu se mai poate discuta în apel.

Și că chestia de drept nu se poate pune decât așa, ne dovedesc următoarele considerațiuni de

echitate și de înalt interes social: de cele mai multe ori comercianții își execută angajamentele lor din încasarea creanțelor ce au în portofoliu. Când un comerciant are dar creanțe exigibile, dar nu poate să le încaseze, dela sine urmează că el are să fie jenat în plățile ce are de făcut. La rândul său, neplata la timp a datoriiilor sale pune în jenă pe creditorul său; și așa o serie de neexecutări de angajamente se stabilește, fapt care la un moment dat poate să turbure grav ordinea socială.

Iată de ce în comerț creanțele trebuie să se plătească exact în momentul când ele devin exigibile; și, deci, starea de faliment odată declarată, plata creanțelor în urma acestui eveniment nu poate să mai revoace această stare, fiindcă ordinea socială este deja turburată¹⁹⁾.

Tot ceea ce se poate face în asemenea împrejurare este a se încheie operațiunile falimentului, și sentința tribunalului devenind definitivă să se ridice starea de faliment prin reabilitare. Sau, dacă falitul nu vooeste să recurgă la calea reabilitării, să facă uz de procedura concordatului voluntar.

Ploesti, 10 Iunie 1909.

P. VASILESCU

Licențiat în filozofie,
Doctor în Drept din Paris, avocat.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secțiuni-Unite

Audiența dela 30 Aprilie 1909

Președenția d-lui **N. MANDREA**, președinte

Ministerul de războiu cu *Căpitan Procopie Ștefănescu-Bărsescu*

Legea asupra pozițiunii ofițerilor din 1896. — Infirmitate care face pe ofițer impropriu serviciului militar. — Dreptul Ministerului de războiu de a traduce pe militar direct înaintea comisii medicale spre a fi reformat fără a fi în prealabil pus în disponibilitate. — Decizia comisiei medicale de reformă. — Dacă poate fi modificată sau censurată pe vreo cale de judecată. — (Art. 16, 17, și 22 din legea poziții ofițerilor).

1. Dacă prin art. 17 din Legea asupra pozițiunii ofițerilor din 16 Maiu 1896 se dispune că reforma pentru infirmități se pronunță prin decret Regal, în urma părerii unei comisii medicale înaintea căreia este trimis ofițerul după ce a implinit șase luni de disponibilitate pentru caz de boală, de aci nu rezultă însă pentru ofițer dreptul și pentru minister obligațiunea ca și în caz de infirmitate constatată în conformitate cu legea care face pe ofițer impropriu serviciului militar, ofițerul să fie în prealabil pus în disponibilitate pentru caz de boală și numai după ce a implinit șase luni de disponibilitate să fie trimis înaintea comisii medicale de reformă. Întru cât art. 16 din aceeași lege prevede că poate fi reformat pentru infirmități care-l fac impropriu serviciului militar, nu numai ofițerul în disponibilitate pentru caz de boală dar și cel în activitate.

2. Conform art. 22 din Legea pozițiunii ofițerilor încheierea comisii medicale de reformă pentru infirmități cari fac pe ofițer impropriu serviciului militar, nu poate fi modificată nici censurată pe nici o cale de judecată nici militară nici civilă;

Prin urmare faptul Ministerului de războiu care po-

¹⁶⁾ Vezi Tocilescu, op. și loco citat.

¹⁷⁾ T. Crepon, *Traité de l'Appel*. T. II, No. 2818, p. 224.

¹⁸⁾ Vezi art. 695, 701, 704, 705 din Cod. com.

¹⁹⁾ Lyon Caen, op. cit., No. 1, pag. 1 și 2.

trivut art. 16 și 17 din sus zisa lege, a trimis pe ofițer înaintea comisiei medicale de reformă și după ce a obținut o decizie definitivă a acestei comisii constatatoare că din cauza infirmităților, ofițerul este impropriu serviciului militar, a solicitat, în executarea acestei decizii, înaltul Decret regal de punerea ofițerului în pozițiune de reformă, nu poate constitui un fapt ilicit, pe care, potrivit art. 998 din Codul civil, să se poată întemeia o acțiune în daune interese.

Deciziunea 3/909.—Casată după recursul făcut de Ministerul de războiu, deciziunea Curții de apel Galați s. II No. 221/908 *), dată în proces cu Căpitan Procopie Ștefănescu-Bârsescu,

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat N. Vrăbescu, în desvoltarea motivelor I și III; și

Pe d-l avocat Gr. Urlățeanu, în combateri;

Deliberând,

Asupra motivelor întâiu și al doilea trimise în judecata secțiunilor-unite:

I. «Violarea art. 66 din Proc. civilă, art. 22 din Legea poziții ofițerilor, și a art. 68 și 70 din Codul justiții militare, astfel cum au fost interpretate prin legea din 1916, precum și greșita aplicațiune a art. 998 din Codul civil.

«Conform art. 22 din Legea poziții ofițerilor și legea prin care s'a modificat în 1916 unele articole din Codul justiții militare, încheierile consiliilor de reformă în cazurile prevăzute de menționata lege din 1896, sub imperiul căreia Căpitanul Procopie Ștefănescu-Bârsescu, a fost pus în poziție de reformă pentru infirmitate incurabilă, fiind hotărâri definitive a unor instanțe de judecată militară, asemenea încheieri nu pot fi modificate și censurate pe nici o cale de judecată militară nici civilă.

«Prin urmare, faptul Ministerului de războiu care potrivit art. 21 din citata lege și pentru cazul prevăzut în alin. a de sub art. 16 și art. 14 din regulamentul legii, a trimis înaintea Consiliului de reformă pe căpitanul intimat, și după ce a obținut o decizie definitivă a celui consiliu, a solicitat în executarea ei, înaltul Decret regal cu No. 3559/901, pentru punerea ofițerilor în poziție de reformă, nu poate constitui un fapt ilicit care să facă temeiul unei acțiuni în daune interese potrivit art. 998 din Codul civil. Deci acțiunea care face obiectul procesului trebuia a fi respinsă ca inadmisibilă, fiind lipsită de baza legală.

III. «Greșita interpretare a art. 17 din Legea poziții ofițerilor și a art. 21 din regulamentul legii. Violarea art. 1201 din Codul civil, și exces de putere.

«Curtea interpretează greșit art. 17 din citata lege, când pretinde că încheierile comisii medicale de reformă, în cazul prevăzut de art. 16 alin. a n'ar fi hotărâri a unor instanțe de judecată specială, ca și cele ale consiliilor de reformă în cazurile prevăzute în aliniatele b și c de sub aceleași articol.

«Contrariul rezultă atât din textul și înțelesul art. 17 din lege, cât și din dispozițiunile art. 21 din regulament, căci în toate cazurile, consiliile de reformă sunt investite cu puterea de a pronunța verdicte definitive și executări asupra cazurilor trimise în examinarea și judecata lor.

«Astfel fiind, Curtea nesocotește și autoritatea lucrului judecat, rezultând din încheierea consiliului de reformă instituită pentru cazul Căpitanului Procopie Ștefănescu-Bârsescu, când judecă acum din nou acest caz. Mai comite și un evident exces de putere, când apreciază însăși, fără competență, și deci de fără vre-o expertiză sau altă probă legală că intimatul n'a suferit în 1901 și nu suferă de maladia incurabilă din a cărei cauză a fost reformat, și că acea maladie n'ar fi constituit o infirmitate în sensul legii poziții ofițerilor».

Având în vedere că prin deciziunea adusă în recurs, Curtea de apel din Galați secția II, după ce, prin încheierea cu No. 1718 din 12 Iunie 1908, respinge inci-

dentul de necompetință a instanțelor judecătorești ordinare, invocă de Stat de a cerceta modul cum a fost dată deciziunea comisii medicale de reformă și de a critica legalitatea înaltului Decret regal No. 3589 din 13 Noemvrie 1901, întemeiat pe acea decizie, prin care a fost reformat Căpitanul Procopie Bârsescu, condamnă pe Ministerul de războiu a plăti numitului Căpitan suma de 15.000 lei daune interese, ce ar fi izvorit din faptul că Ministerul de războiu, în loc d'a-i acorda concediu, apoi d'a-l pune în disponibilitate pentru concediu de boală, nesocotind prescripțiunile art. 10 și 17 din Legea poziții ofițerilor din 1896 și art. 7 și 14 din regulamentul acestei legi, a trimis în mod neregulat pe numitul Căpitan, intimatul în recurs, înaintea unei comisii medicale de reformă, și a fost reformat;

Având în vedere că deși intimatul în recurs, Căpitanul Procopie Bârsescu, prin apărătorul său, atât la Curtea de apel, cât și astăzi în instanță, a declarat că nu pune în discuțiune nici regularitatea compunerii comisii medicale de reformă, nici legalitatea decizii date de această comisiune sau efectele deciziei, ci reclamă numai contra modului neregulat, cum a fost trimis de minister înaintea comisii medicale de reformă, și pe această neregularitate își fondează acțiunea în despăgubire contra Ministerului de războiu, totuși, întrucât Ministerul de războiu a invocat incompetența instanțelor civile de a censura hotărârile definitive ale comisii medicale de reformă, în scop de a stabili că acțiunea în daune îndreptată în contra sa, este lipsită de bază legală, această Curte are a se pronunța asupra cestiunii de incompetență invocată și respinsă de Curtea de apel, cestiune ce face obiectul motivelor de casare, trimise în judecata secțiunilor-unite în cari de altminterlea este coprinsă și cestiunea regularității trimiterii intimatului în recurs de către minister înaintea comisii medicale de reformă;

Considerând că dacă prin art. 17 din legea asupra poziții ofițerilor din 16 Maiu 1896, aplicabilă în speță, se dispune că reforma pentru infirmități, se pronunță prin Decret regal, în urma părerii unei comisii medicale, înaintea căreia este trimis ofițerul, după ce a împlinit 6 luni de disponibilitate pentru caz de boală, de aci nu rezultă însă pentru ofițer dreptul și pentru minister obligația ca, și în caz de infirmitate constatată în conformitate cu legea, care face pe ofițer impropriu serviciului militar, ofițerul să fie în prealabil pus în disponibilitate pentru caz de boală, și numai după ce a împlinit 6 luni de disponibilitate să fie trimis înaintea comisii medicale de reformă, întru cât art. 16 din aceeași lege prevede că poate fi reformat pentru infirmități cari îl fac impropriu serviciului militar, nu numai ofițerul în disponibilitate pentru caz de boală, dar și cel în activitate;

Că, a mărgini înțelesul cuvântului infirmitate la lipsa unui membru al corpului, singurul caz în care Curtea de apel recunoaște Ministerului de războiu dreptul de a trimite pe ofițerul în activitate înaintea comisii medicale de reformă, este a nesocoti înțelesul cu care legiuitorul întrebuintează în lege cuvântul «infirmitate», înțeles generic care însemnează orice leziune organică de natură a face pe ofițer impropriu serviciului militar;

Considerând că conform art. 22 din zisa lege asupra poziții ofițerilor, încheierea comisii medicale de reformă pentru infirmități care fac pe ofițer impropriu serviciului militar, nu poate fi modificată, deci nici censurată pe nici o cale de judecată, nici militară nici civilă;

Considerând că de aci rezultă că faptul Ministerului de războiu, care, potrivit art. 16 și 17 din sus zisa lege, a trimis pe ofițer înaintea Comisii medicale de reformă, și după ce a obținut o decizie definitivă a acestei comisii, constatatoare că din cauza infirmităților ofițerul este impropriu serviciului militar, a solicitat în executarea acestei decizii înaltul decret Re-

*) A se vedea publicată în Curierul Judiciar, No. 21/909, pag. 165.

gal de punerea ofițerului în pozițiune de reformă, nu poate constitui un fapt ilicit, pe care potrivit art. 998 din Codul civil să se poată întemeia o acțiune în daune interese;

Considerând dar că din aceste puncte de vedere acțiunea în daune intentată de intimat în contra Ministerului de războiu fiind inadmisibilă deciziunea Curții de fond, prin care s'a admis această acțiune este lipsită de bază legală, și ca atare urmează a fi casată, fără a mai fi necesitate a se mai discuta și celelalte motive de casare.

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența dela 10 Februarie 1908

Președenția d-lui G. P. PETRESCU, președinte

G. P. Peteu cu sindicul Tribunalului Ilfov

Moratoriu.—Dacă din acordarea unui moratoriu se poate deduce o stare de încetare de plăți.—Natura moratorului.—Reformarea stării de faliment.—Reabilitare.—Ce se înțelege prin reabilitare?—Apel.—Caracterul lui devolutiv.—Mijloace noi de apărare.—(Art. 695, 701, 705 din Codul comercial și art. 327 din Proc. civilă).

1. *Simpla cerere de acordarea unui moratoriu nu poate fi interpretată și considerată ca un element suficient pentru a motiva și deduce din ea o stare de încetare de plăți notorie și nici nu implică asemenea stare, de oarece moratoriu prin natura lui nu poate fi considerat decât ca o jenă momentană și trecătoare în care s'ar găsi comerciantul și nu poate să fie confundată cu încetarea reală de plăți, care trebuie să fie anume constatată în fapt, printr'o cerere formală din partea creditorilor, sau ca fiind notoriu cunoscută.*

2. *Legiuitorul, stabilind calea extraordinară de reformare a stării de faliment prin reabilitare, a înțeles cazul când achitarea creanțelor de către falit are loc după ce hotărîrea de declarare în faliment a rămas definitivă, nu însă și când achitarea creanțelor are loc în cursul procesului.*

3. *După art. 327 din Codul de procedură civilă, apelul fiind devolutiv de instanță, falitul e în drept să uzeze în apărarea sa de toate mijloacele și împrejurările survenite în favorul său, dela declararea sa în stare de faliment și până când această condamnățiune ar fi rămas definitivă.*

Deciziunea 39/908.—Casată, în urma recursului făcut de G. P. Peteu, deciziunea Curții de apel din București, secțiunea I, No. 80/908, *) dată în proces cu sindicul Tribunalului Ilfov.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat I. G. Saita, în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat Drumea Rădulescu, în combateri;

Deliberând,

Asupra motivelor de casare invocate:

I. «Nemotivare; exces de putere și greșită interpretare a art. 695 și 705 din Codul de comerț.

«Având un activ care întrecea cu mult pasivul și găsindu-mă într'o jenă trecătoare de a face plățile curente, am cerut și obținut dela Tribunalul Comercial Ilfov acordarea unui moratoriu.

«În cursul termenului moratorului toți creditorii mei mi-au acordat de bună voe o prorogare de termen pentru plata creanțelor lor, afară de acei din străinătate, cari fiind departe, n'au avut timpul material suficient pentru a lua informațiile

cuvinte asupra situației mele, dacă merit această prorogare de termen. În această situațiune găsindu-mă la expirarea termenului moratorului, am cerut prelungirea lui pentru a obține asentimentul benevol al creditorilor mei din străinătate; tribunalul însă îmi respinge cererea de prelungirea moratorului și prin aceeaș hotărîre mă declară în stare de faliment, bazându-se pe simpla cerere de moratoriu pe care o ia ca dovadă a încetării mele de plăți fără a fi fost sesizat de vre-un creditor și fără a constata cel puțin în fapt că aș fi ajuns într'o stare de încetare plăți notorie. Disperat de neașteptata stare ce mi se creea prin această hotărîre, am achitat pe toți creditorii mei afară de coasociatul meu în participare, iar pe de altă parte am apelat sentința de declararea mea în stare de faliment. În ziua procesului am prezentat și depus pe masa Onor Curți de apel toate creanțele după cum constată însăș Curtea prin deciziunea sa, și am cerut să se revină asupra declarațiunii mele în stare de faliment pentru următoarele două motive: 1) Că nu m'am găsit niciodată în încetare de plăți, nici mai înainte și nici după intervenirea sentinței tribunalului ci numai într'o jenă trecătoare neprevăzută; 2) chiar dacă cererea mea de moratoriu ar putea fi considerată ca o dovadă a încetării mele de plată notorie, pentru a îndreptați justiția să mă declare din oficiu în stare de faliment, încă falimentul meu nu mai are nici o rațiune, de oarece toate creanțele mele sunt achitate.

«Onorata Curte de apel, fără a stabili alte fapte de cât cererea mea de moratoriu, stabilește și deduce din simpla cerere de moratoriu starea de încetare de plăți și refuză de a ține seamă de faptul achitării creanțelor de către mine și menține sentința declarativă de faliment.

«Procedând astfel, Curtea de apel a dat o hotărîre nemotivată, de oarece nu stabilește oarecare fapte din cari să se poată deduce încetarea mea de plată notorie și cemeite un abuz de putere declarându-mă în stare de faliment din oficiu și dă o greșită interpretare art. 695 și 705 din Codul comercial, când consideră cererea de moratoriu ca un element suficient pentru a motiva și deduce din ea o stare de încetare de plată notorie, căci jena momentană de a plăti, care servă de bază moratorului, nu se poate confunda cu încetarea de plăți și încă notorie, care trebuie să fie constatată în fapt în mod real—un comerciant se poate găsi într'o jenă trecătoare de a face plățile curente, fără a fi în încetare de plăți—dovadă că am avut surse suficiente de a plăti toate creanțele mele».

II. «Abuz de putere și violarea art. 327 din Proc. civilă, și a efectului devolutiv apelului.

«Onorata Curte de apel refuză de a se ocupa de motivul invocat de mine că starea de faliment nu mai are nici o rațiune, de oarece în cursul judecății, în apel, am achitat toate creanțele și stabilește în principiu că nu se poate obține ridicarea stării de faliment, pe calea apelului, prin achitarea creanțelor de către falit în cursul judecății în apel și că pentru aceasta singura cale ar fi calea extra-ordinară a reabilitării

«Procedând astfel, onorata Curte de apel comite un abuz de putere și flagranta violare a art. 327 din Proc. civilă, căci în primul loc reabilitarea este o cale de reformă extra-ordinară de ridicarea stării de faliment pentru cazul când achitarea creanțelor de către falit are loc după ce hotărîrea de declarare a devenit definitivă, dar dacă achitarea creanțelor are loc în cursul procesului este absurd a se recurge la calea extra-ordinară a reabilitării, iar în al doilea loc, prin efectul devolutiv al apelului, o parte poate utiliza în apărarea sa înaintea instanței de apel orice împrejurări survenite fie înainte fie după pronunțarea sentinței de către prima instanță» (în lipsă de texte speciale).

Având în vedere că din decizia supusă recursului se constată că Tribunalul Ilfov, secția comercială, prin sentința No. 878 din 1908, a declarat în stare de faliment pe recurentul G. P. Peteu, pentru motivul că, după cererea sa, acordându-i-se un moratoriu de șase luni, care în urmă a fost prelungit încă cu alte șase luni, la expirarea acestui termen dânsul n'a putut face dovada că a achitat toate datoriile sale comerciale a-junse la scadență, sau că a obținut dela creditorii săi amânarea plăților;

*) A se vedea în pagina următoare.

Că, contra acestei sentințe, recurentul a făcut apel, și Curtea din Bueurești, secția I, prin decizia supusă recursului, îi respinge apelul, pe motiv că deși dânsul a ajuns în urmă la înțelegere cu creditorii săi, plătin-du-le sau preschimbându-le creanțele, această împrejurare n'ar schimba întru nimic situațiunea de fapt de mai înainte, conchizând că singura cale ce mai rămâne deschisă apelantului este reabilitarea;

Având în vedere că recurentul, prin motivul de casare, se plânge, în primul rând, că rău Curtea de fond l-a menținut în stare de faliment, de oarece nu se stabilește prin nimic că dânsul ar fi încetat plățile în mod notoriu, și în al doilea rând că apelul fiind devolutiv de instanță, el putea să utilizeze în apărarea sa toate mijloacele și împrejurările survenite în urma sentinței care îl declară în stare de faliment;

Considerând că instanța de fond constată, din împrejurările cauzei, că declararea în stare de faliment a recurentului a fost pronunțată din oficiu, după expirarea moratoriuului cerut de dânsul și numai pentru acest singur fapt, fără ca din partea creditorilor săi să se fi făcut vreo cerere formală în acest scop;

Considerând că, în drept, simpla cerere de acordarea unui moratoriu nu poate fi interpretată și considerată ca un element suficient pentru a motiva și deduce din ea o stare de încetare de plăți notorie și nici nu implică o asemenea stare, de oarece moratoriul, prin natura lui, nu poate fi considerat decât ca o jenă momentană și trecătoare, în care s'ar găsi comerciantul și nu poate să fie confundată cu încetarea reală de plăți, care trebuie să fie anume constatată în fapt printr'o cerere formală din partea creditorilor, sau ca fiind notoriu cunoscută (art. 695—701 și 705 din Codul comercial);

Că argumentele Curții de apel, în sensul că odată ce recurentul a fost declarat în stare de faliment de către prima instanță, el nu mai are alt mijloc de a face să înceteze această stare de fapt decât cerând reabilitarea, nu este întemeiat pe adevărata interpretare a Legii, de oarece legiuitorul, stabilind calea extraordinară de reformare a stării de faliment prin reabilitare, a înțeles cazul când achitarea creanțelor de către falit are loc după ce hotărîrea de declarare în faliment a rămas definitivă, nu însă și când achitarea creanțelor are loc în cursul procesului;

Că, de altfel, după art. 327 din Codul de Procedură civilă, apelul fiind devolutiv de instanță, recurentul era în drept să uzeze în apărarea sa de toate mijloacele și împrejurările survenite în favorul său, dela declararea sa în stare de faliment și până când această condamnațiune ar fi rămas definitivă;

Că, prin urmare, Curtea de apel, respingând apelul recurentului în circumstanțele mai sus arătate, a comis un exces de putere, a interpretat greșit art. 695 și 705 din Codul de comerț și a violat art. 327 din Proc. civilă, de unde urmează că motivele de casare sunt întemeiate și astfel recursul cată a fi admis;

Pentru aceste motive Curtea, casează, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIA I

Audiența dela 16 Decembrie 1908

Președenția d-lui SC. POPESCU, prim-președinte

G. P. Petheu face opoziție contra declarării stării de faliment
Decizia comercială No. 80

Moratoriu.—Constituirea dovezii celei mai patente a încetării de plăți. — Dreptul instanței de a pronunța starea de faliment a unui comerciant care nici în urma moratoriuului nu s'a aranjat cu creditorii.—Achitarea posteroară a creanțelor. — Dreptul comerciantului a cere reabilitarea, iar nu ridicarea stării de faliment.— (Art. 695 din Codul comercial).

Moratoriul constituie prin el însuși dovada cea mai pa-

tentă a încetării de plăți cerută de art. 695 din Codul comercial, încetare care nefăcând să dispară nici după termenul acordat prin moratoriu și prelungirea lui, cu drept cuvânt se declară starea de faliment; iar singura cale rămasă falitului, dacă în urmă și-a achitat integral pe toți creditorii, este să ceară reabilitarea iar nu ridicarea stării de faliment*).

Curtea,

Asupra opoziției făcută de G. P. Petheu, contra deciziei comerciale cu No. 57 din 1908, a acestei secții, prin care i s'a respins, în lipsă, apelul făcut contra sentinței cu No. 878 din 1908, a Trib. Ilfov, secția comercială;

Având în vedere că prin această sentință oponentul a fost declarat în stare de faliment pentru încetarea plăților sale comerciale, iar prin apel nimitul tinde la ridicarea stării de faliment, pe motiv că ar fi achitat acum toate creanțele sale;

Având în vedere că din sentința declarativă de faliment și celelalte lucrări din dosar, rezultă că oponentului i s'a acordat mai întâiu, prin sentința cu No. 815, un moratoriu de șase luni, cu începere dela 17 August 1907, iar prin sentința cu No. 281 o prelungire de moratoriu pe alte șase luni, cu începere dela 1 Martie 1908;

Că la expirarea acestui din urmă termen, fiind chemat pentru a face dovadă că a plătit toate datoriile sale ajunse la scadență, sau că a obținut dela creditorii săi amânarea plății, dânsul a mai cerut un nou termen pentru a se aranja cu creditorii neachitați, termen pe care tribunalul nu i l-a mai acordat și l-a declarat în stare de faliment;

Având în vedere că moratoriul constituie prin el însuși dovada cea mai patentă a încetării de plăți, cerută de art. 695 din Codul comercial, încetare care nefăcând să dispară nici după termenul acordat prin moratoriu și prelungirea lui, tribunalul a fost în drept a declara starea de faliment;

Având în vedere că după această declarare, falimentul urmându-și cursul său normal, s'a făcut inventariu și verificarea creanțelor, cu care ocazie s'a prezentat la verificare vreo 60 creditori; că dacă în urmă falitul a ajuns la înțelegere cu creditorii, fie plătind, fie preschimbând cambiile, aceasta nu poate preschimba în nimic situația de mai înainte; că singura cale ce rămâne deschisă falitului, dacă în adevăr și-a achitat integral pe toți creditorii, este să ceară reabilitarea iar nu ridicarea stării de faliment, — altfel s'ar ajunge la rezultatul că reabilitarea să rămână o literă moartă, ceace n'a putut intra niciodată în intenția legiuitorului;

Că, astfel, întru cât este stabilit că la data declarării de faliment se găsea în încetare de plăți, apelul său și prin urmare opozițiunea cată a fi respinsă ca nefondată;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

(ss) Sc. Popescu; St. Miculescu; Oscar Nicolescu; I. Stambulescu.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI, S. I

Audiența dela 28 Noembrie 1908

Președenția d-lui P. IONESCU, prim-președinte

Gustav Feldher cu falitul A. Abramovici și judecătorul-sindic al
Tribunalului Putna

— Deciziunea No. 47 —

Faliment.—Sentință declarativă de faliment.—Caracterele acestei sentințe. — Reabilitare. — Când și în ce condițiuni se face reabilitarea, și când se ridică starea de faliment?—(Art. 695 și 826 din Codul comercial).

1. Sentința declarativă de faliment nu este ca

*) In sens contrariu: Casația, Curtea Galați și Curtea Craiova, publicate tot în acest număr. (N. R.)

celelalte sentințe din dreptul comun, cari au efect retroactiv din momentul cererii, constatând situațiunea din acel moment, ci e o sentință care atribuie falitului și creditorilor o condițiune juridică, cu totul alta de cum au avut-o până în ziua pronunțării. Prin urmare, cu ocazia judecării opoziției nu trebuie numai decât să se vadă dacă tribunalul a judecat bine când a pronunțat sentința prin care s'a declarat starea de faliment; cu alte cuvinte nu e nevoie să se constate că debitorul era sau nu în stare de faliment la darea sentinței, ci dacă este în asemenea stare în momentul judecării din nou a acestei afaceri contradictorii cu părțile, după opoziția sau apelul făcut de aceia cărora legea le-a dat acest drept; căci până ce sentința declarativă de faliment este încă susceptibilă de opoziție și apel, ea poate fi revocată pe bază de fapte cari eliminază starea de încetare de plăți.

2. Reabilitarea se poate face prin achitarea tuturor creditorilor, însă când aceasta ar fi avut loc după ce sentința declarativă a rămas definitivă; iar cât timp sentința este supusă căilor ordinare de reformare, nu poate fi vorba de reabilitare, ci de ridicarea stării de faliment.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat G. N. Caranfil din partea apelantului Gustav Feldher;

Pe d-nii avocații T. Missir și I. Gh. Theodor din partea falitului A. Abramovici, și pe d-l judecător sindic al Tribunalului Putna;

Deliberând:

Având în vedere apelul făcut de Gustav Feldher, contra sentinței comerciale a Tribunalului Putna, secția I-a, No. 56 din 1908 *);

Având în vedere că comerciantul A. Abramovici din Focșani, fiind declarat din oficiu în stare de faliment de către tribunalul Putna, secția I-a, prin sentința No. 47 din 1908, apelantul Gustav Feldher, împreună cu firma R. Schwartz & Kauffman, în calitate de creditori, întemeindu-se pe dispozițiunile art. 711 din Codul comercial, a făcut opoziție contra acestei sentințe, pentru a se ridica acea stare, întru cât debitorul lor nu este în încetare de plăți, însă opozițiile lor s'au respins prin sentința No. 56 din 1908, atacată cu apel.

Având în vedere că apelantul pretinde că comerciantul A. Abramovici, la data când a fost declarat în stare de faliment, nu se afla într'o adevărată încetare de plăți, ci numai într'o jenă momentană, dovadă că a achitat toate creanțele sale, nu numai cele ajunse la scadență, afară de două cambii, în valoare de 700 lei, cu scadența la 31 Decembrie anul curent a căror portori nu-i erau cunoscuți;

Având în vedere că sentința declarativă de faliment nu este ca celelalte sentințe din dreptul comun, cari au efect retroactiv din momentul cererii, constatând situațiunea din acel moment, ci e o sentință care atribuie falitului și creditorilor o condițiune juridică cu totul alta de cum au avut-o până în ziua pronunțării. Prin urmare, cu ocazia judecării opoziției nu trebuie numai decât să se vadă dacă tribunalul a judecat bine când a pronunțat sentința prin care s'a declarat starea de faliment, cu alte cuvinte nu e nevoie să se constate că debitorul era sau nu în stare de faliment la darea sentinței, ci dacă este în asemenea stare în momentul judecării din nou a acestei afaceri contradictorii cu

părțile după opoziția sau apelul făcut de aceia cărora legea le-a dat acest drept, căci până ce sentința declarativă de faliment este încă susceptibilă de opoziție și apel, ea poate fi revocată pe bază de fapte cari eliminază starea de încetare de plăți;

Că, așa fiind, Curtea urmează să examineze situațiunea de astăzi a debitorului, când este chemată să judece afacerea spre a vedea dacă debitorul este sau nu în încetare de plăți;

Având în vedere că, în urma verificării făcută după lucrările aflate la dosar și actele depuse în cauză, se constată că debitorul A. Abramovici a achitat toate creanțele sale, nu numai cele cari erau ajunse la scadență în momentul când s'a dat sentința prin care a fost declarat în stare de faliment, ci și cele care nu erau încă ajunse la scadență, afară de două cambii, a căror scadență este la 31 Decembrie curent și alte mici sume datorite percepției și oamenilor de serviciu, osebbit chiria prăvăliei pe semestru viitor de 23 Aprilie 1909, care urmează a fi plătită cu anticipație la acea dată, și pentru a căror achitare creditorii sunt asigurați cu activul falimentului, care este cu mult superior acestor sume, lucru necontestat de d-l judecător-sindic;

Având în vedere că achitarea acestor creanțe, care a avut loc într'un interval destul de apropiat după declararea debitorului în stare de faliment, este o dovadă suficientă, din care Curtea își poate forma convingerea că dânsul nu este în încetare de plăți și deci urmează a i se ridica starea de faliment;

Având în vedere că alegațiunea făcută de d-l judecător sindic, că achitarea creanțelor după declararea debitorului în stare de faliment ar avea de efect reabilitarea, iar nici de cum ridicarea stării de faliment, este nefondată. În adevăr, reabilitarea se poate face prin achitarea tuturor creditorilor, însă când aceasta ar fi avut loc după ce sentința declarativă a rămas definitivă; iar cât timp sentința este încă supusă căilor ordinare de reformare, nu poate fi vorba de reabilitare. Imprejurarea că debitorul ar putea să mai aibă și alți creditori necunoscuți nu poate schimba situațiunea actuală a debitorului, căci dacă ar mai fi fost și alți creditori, cărora să le fi convenit starea de faliment a debitorului, n'aveau decât să intervină în cauză și să-și arate pretențiile lor; că, neprocedând astfel, le rămâne deschisă calea să ceară o nouă declarare în faliment;

Că, față cu cele expuse, apelul făcut de Gustav Feldher, se găsește întemeiat și ca atare cată a se admite și a se reforma sentința apelată, ridicându-se starea de faliment a debitorului A. Abramovici.

Pentru aceste motive, admite apelul.

(ss) P. Ionescu; M. A. Beștelei; C. Niculescu; D. G. Maximi; D. V. Buzdugan.

CURTEA DE APPEL DIN CRAIOVA, SECȚIA II

Audiența dela 4 Martie 1909

Președinția d-lui N. VALIMARESCO, președinte

— G. P. Petheu cere a i se ridica starea de faliment —

Deciziunea comercială No. 5

Faliment. — Judecător sindic. — Dacă el poate să-și alăture un avocat fără autorizația tribunalului. — Intervenție făcută de cel de al treilea. — Dacă o asemenea intervenție poate fi făcută direct la Curtea de apel. — Falit. — Dacă el poate obține ridicarea stării de faliment când dovedește plata tuturor datorțiilor sale comerciale. — (Art. 761 din Codul comercial și art. 248 din Procedura civilă).

1. După art. 761 din Codul comercial, judecătorul sindic trebuind să lucreze personal în toate afacerile însărcinării sale, dacă nu a fost autorizat să se prezinte prin alții, în unele operațiuni determinate, de aci urmează că el nu poate fi asistat de avocat, dacă nu a fost autorizat de tribunal pentru aceasta.

2. După art. 248 din Procedura civilă, intervenția

*) A se vedea în acest număr la pag. 375

făcută de cel de al treilea pentru apărarea drepturilor sale, nu se va primi decât în timpul când pricina se găsește înaintea primei instanțe;

Prin urmare, o asemenea intervențiune nu poate fi făcută direct la Curtea de apel.

3. Un comerciant care a fost declarat în stare de faliment, poate obține ridicarea acestei stări, dacă dovedește că a plătit toate datoriile sale comerciale pentru cari fusese declarat în stare de faliment*).

S'au prezentat oponentul G. P. Petheu, în persoană, asistat de d-l avocat I. Saita; d-l jude-sindic al Tribunalului Dolj, delegat a reprezenta pe d-l jude-sindic al Tribunalului Ilfov, și-a asociat ca avocat pe d-l Romulus Popescu; D-l Spirea G. Gheorghiu, intervenient, asistat de d-l Romulus Popescu;

Curtea deliberând,

Având în vedere că d-l jude-sindic al Trib. Dolj a declarat azi, înaintea Curții, că și alături ca avocat pe d-l Romulus Popescu, de care urmează a fi asistat în acest proces;

Având în vedere și cererea de intervenție făcută în acest proces de Spirea G. Gheorghiu, prezentată Curții prin avocatul său Romulus Popescu;

In ce privește primul incident adică dacă d-l jude-sindic poate fi asistat de avocat:

Considerând că după dispozițiunile art. 761 din Codul comercial, judecătorul-sindic trebuie să lucreze personal în toate afacerile însărcinării sale, dacă nu a fost autorizat de tribunal să se prezinte prin alții în unele operațiuni determinate; iar după dispozițiunile art. 737 din Codul comercial, în afacerile cari prezintă dificultăți speciale, judecătorul-sindic poate cere tribunalului să se numească: avocați, experți sau custozii de ale căror servicii s'ar simți nevoie; tribunalul, dacă încuviințează această cerere, va desemna pe avocații, experții sau custozii ce se vor găsi cu cale, și judecătorul-sindic este dator a comunica aceasta celor interesați;

Considerând că întrucât d-l judecător-sindic nu a dovedit că are autorizația tribunalului pentru a putea fi asistat de avocat, cererea sa, conform menționatei text de lege, urmează a fi respinsă;

In ce privește cererea de intervenție:

Având în vedere că intervenientul Spirea G. Gheorghiu azi, înaintea Curții, a susținut că face această intervenție ca creditor al falitului G. P. Petheu, alăturându-se pe lângă d-l jude-sindic care reprezintă masa credală;

Având în vedere că intervenientul pentru a-și valida drepturile sale de creditor al oponentului G. P. Petheu, a prezentat Curții mai multe hotărâri judecătorești și o poliță;

Considerând că după dispozițiunile art. 248 din Proc. civilă, intervenția făcută de cel de al treilea pentru apărarea drepturilor sale nu se va primi decât în timpul când pricina se găsește înaintea primei instanțe;

Considerând că intervenientul face această intervenție, ca terță persoană, pentru apărarea drepturilor sale ca creditor, voind să și valideze aceste drepturi înaintea Curții;

Considerând că, în speță, după dispozițiunile menționatului text de lege, intervenientul nu poate face această intervenție înaintea acestei Curți, ci numai înaintea primei instanțe, întrucât dânsul face această intervenție pentru apărarea drepturilor sale ca creditor al falitului G. P. Petheu; că, așa fiind, zisa intervenție urmează a fi respinsă ca neadmisibilă.

In fond:

Având în vedere opozițiunea făcută în termen de George P. Petheu, contra deciziunii comerciale a Curții de apel s. l. București, No. 57/908;

* Vezi în sens contrariu: monografia d-lui Vasilescu și Curtea București și Trib. Putna, publicate tot în acest număr. (N. R.)

Având în vedere că acest proces este trimis în judecata acestei Curți în urma casării deciziei Curții de apel din București No. 80/908, dată asupra opozițiunii făcute de G. P. Petheu, contra deciziunii No. 57/908, prin deciziunea Inaltei Curți de casație și justiție No. 39/908;

Având în vedere că din lucrările aflate în dosarele cauzei rezultă că comerciantul George P. Petheu, prin sentința Trib. Ilfov comercial No. 281 din 1 Martie 1908, a obținut o prelungire de moratoriu pe timp de 6 luni, cu începere dela data zisei sentințe, în care timp s'a obligat a produce dovada că a plătit toate datoriile sale comerciale, ajunse la scadență;

Având în vedere că la 1 Septembrie 1908 expirând prelungirea moratoriuului și fiind chemat de tribunal pentru a face dovada impusă prin menționata sentință, numitul a cerut un nou termen pentru a se aranja cu creditorii neachitați, iar tribunalul neadmițându-i această cerere și constatând că numitul oponent se găsește în încetare de plăți, conform art. 695 din Codul comercial, l-a declarat în stare de faliment prin sentința cu No. 878/908, ce a apelat la Curtea din București;

Având în vedere că intimatul, d-l jude-sindic al Trib. Dolj delegat de tribunal a reprezenta pe d-l jude-sindic al Trib. Ilfov, a declarat azi înaintea Curții că oponentul a plătit toate datoriile sale comerciale pentru care a fost declarat în stare de faliment și nu s'a opus a se ridica starea de faliment a oponentului; a cerut însă ca oponentul să fie obligat la plata sumei de lei 1300 cheltueli făcute în acest faliment;

Considerând că oponentul George P. Petheu ne mai găsindu-se în încetare de plăți, urmează a i se admite opoziția și apelul și a i se ridica starea de faliment;

Având în vedere cererea intimatului, d-l jude-sindic, de a fi obligat oponentul la cheltuelile falimentului în sumă de 1300 lei;

Având în vedere că oponentul nu s'a opus la plata acestor cheltueli, declarând că voeste a le plăti, Curtea în asemenea caz urmează a obliga pe oponent la plata acestor cheltueli.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier B. Roman, Curtea admite opozițiunea făcută de George G. Petheu și îi ridică starea de faliment, etc.

(ss) C. Valimărescu, D. Gârleşteanu; B. Roman.

CURTEA DE APPEL DIN CRAIOVA, S. II

Audiența din Martie 1908

Președinția d-lui C. VALIMĂRESCU, președinte

G. Pavlovici cu Ministerul domeniilor

Deciziunea civilă No. 56

Contestațiune. — Intențiunea ce a avut-o legiuitorul când a edictat art. 400 din Procedura civilă. — Dacă prin asemenea contestație se poate adăuga noi dispozițiuni în hotărâri. — (Art. 400 din Proc. civilă).

Intențiunea legiuitorului când a edictat art. 400 din Proc. civilă a fost nu de a face posibilă adăugarea de noi dispozițiuni în hotărârile judecătorești, ci de a face posibilă interpretarea înțelesului și întinderii dispozițiunilor existente, dispozițiuni cari ar fi obscure, nedesluite, și ar lăsa loc la diferite înțelesuri.

Curtea,

Văzând contestația ce C. Pavlovici a adresat-o acestei Curți la 16 Noembrie 1907, prin care cere ca această Curte să explice înțelesul și întinderea dispozitivului deciziunii ce a pronunțat sub No. 47 din 20 Maiu 1905, dată în procesul dintre numitul contestator cu Ministerul domeniilor Statului;

Având în vedere că contestatorul susține că în acel proces a cerut, atât la tribunal cât și la Curte, ca Statul să fie obligat a-i plăti: 1) o sumă de bani repre-

zentând valoarea unor lemne ce li vânduse Statul și pe care în urmă tot Statul i le-a confiscat pe nedrept; 2) o sumă de bani reprezentând daunele compensatorii, adică câștigul ce ar fi putut să realizeze din fasonarea și negocierea acelor lemne; 3) procentele legale la ambele sume de mai sus dela data intentării acțiunii, adică daune moratorii, și al 4) cheltueli de judecată;

Considerând că prin sentința Trib. Olt No. 421 din 5 Noemvrie 1903, asupra căreia s'a pronunțat deciziunea Curții No. 47 din 1905, tribunalul a obligat pe Stat să plătească contestatorului suma de lei 160500, reprezentând valoarea lemnelor confiscate de Stat și câștigul ce s'ar fi putut obține din fasonarea și negocierea lor; l-a mai obligat să plătească procentele legale la suma de mai sus dela cererea în judecată până la achitare, și l-a mai obligat să plătească 3000 lei cheltueli de judecată;

Considerând că contra acestei sentințe făcându-se apel, atât de Stat cât și de contestatorul C. Pavlovici, Curtea, prin deciziunea ce a pronunțat sub No. 47/905, a respins ca nefondat apelul lui Pavlovici, a admis în parte apelul Statului, a reformat în parte sentința apelată și a obligat pe Stat să plătească lui Pavlovici suma de 124397, bani 70, reprezentând atât valoarea lemnelor confiscate pe nedrept, precum și câștigul ce Pavlovici ar fi putut dobândi din fasonarea și negocierea lor; iar în privința daunelor moratorii și a cheltuelilor de judecată, deciziunea Curții nu cuprinde nici un cuvânt nici în dispozitiv, nici în considerantele cari explică dispozitivul;

Considerând că contestatorul susține că, de oarece Curtea a modificat numai în parte sentința apelată, din aceasta rezultă că a înțeles să mențină celelalte dispozițiuni ce mai cuprindea sentința, dispozițiuni relative la daunele moratorii și la cheltuelile de judecată;

Considerând că a zice astfel, este a zice că este posibil a adăuga într'o hotărîre noui dispozițiuni pe lângă acelea ce ea cuprinde;

Considerând că această adăugare este posibilă, însă pe calea de revizuire prevăzută de art. 288, alin. 4 din Procedura civilă, când justiția va avea să judece dacă cererea este făcută în termen și dacă judecata a omis să se pronunțe asupra unor lucruri, ce s'au cerut, cum se pretinde de contestator că s'au petrecut lucrurile în speță; iar nu pe calea luată acum de contestator ca Curtea sub motiv de interpretarea înțelesului și întinderii dispozitivului să adauge la dispozitiv aceea ce nu e scris în el, și anume: că a menținut celelalte dispozițiuni din sentința apelată, lucru ce nu se poate face, din cauză că intenția legiuitorului, când a edictat art. 400 din Procedura civilă, a fost nu de a face posibilă adăugarea de noui dispozițiuni în hotărîrile judecătorești, ci de a face posibilă interpretarea înțelesului și întinderii dispozițiilor existente, dispozițiuni cari ar fi obscure, nedeslușite și ar lăsa loc la diferite înțelesuri, ceea ce nu există în speță;

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier I. Sinescu, Curtea respinge ca inadmisibilă cererea făcută de C. Pavlovici, etc.

(ss) C. Vălimărescu; D. Gârleșteanu; I. Sinescu.

CURTEA DE APPEL DIN CRAIOVA, SECȚIA II

Audiența dela 28 Martie 1908

Președinția d-lui C. VALIMARESCU, președinte

Ioana D. R. Dolea cu Barbu Ion Troacă

Deciziunea civilă No. 72

Simulațiune. — Dovedirea simulațiunii unui act. — Terțe persoane. — Dacă ele pot administra proba cu martori spre a se dovedi simulațiunea. — Dacă actele de vânzare se pot anula pentru motivul că prețul n'ar reprezenta exact valoarea lucrului vândut.

1. Terțele persoane pot administra proba cu

martori pentru a dovedi că nu actul intervenit între două persoane este simulat, de și suma trece de 150 lei, de oarece ele nefiind în puțință să-și procure alte probe, și fiind o chestiune de fapt, proba cu martori este admisibilă.

2. Legea prin nici o dispozițiune nu anulează contractele de vânzare, pe motiv că prețul n'ar reprezenta exact valoarea lucrului vândut.

Curtea, deliberând,

Asupra apelului făcut în termen de către Ioana Dincă Radu Dolea, contra sentinței civile a Tribunalului Dolj, secția II, cu No. 42/907;

Având în vedere că obiectul procesului constă în cererea reclamantei Ioana Dincă Radu Dolea, în calitate de fiică și moștenitoare a defunctului Ion Troacă, ca, față de fratele său, intimatul Barbu Ion Troacă, să se declare nul actul de vânzare cu data 20 Noemvrie 1896, autentificat de Tribunalul Dolj, secția comercială, și de Notariat sub No. 2849/96, prin care Ion Troacă, viude fiului său, intimatul Barbu Ion Troacă trei plături de pământ situate în hotarul comunei Orodul de Jos în întindere de 7 pogoane și jumătate;

Având în vedere că apelanta cere nulitatea menționatului act de vânzare, de oarece cuprinde o vânzare simulată, invocând ca motive:

- 1) Că prețul prevăzut în act nu s'a numărat, și
- 2) Chiar de s'ar fi plătit acest preț, el este neînsemnat în raport cu valoarea reală a pământului vândut.

In ce privește primul motiv:

Având în vedere că reclamanta fiind o terță persoană, poate administra proba cu martori pentru a dovedi că actul intervenit între intimat și autorul său este simulat, de și suma trece de 150 lei, de oarece ea nefiind în puțință să-și procure alte probe și fiind o chestiune de fapt, proba cu martori este admisibilă;

Considerând că din depozițiunile martorilor propuși de reclamantă, audiați înaintea tribunalului sub prestare de jurământ, Curtea nu-și face convincțiunea că cele ce spun acești martori poate anula afirmațiunea făcută de vânzător înaintea tribunalului, când s'a autentificat actul de vânzare, că i s'a numărat prețul, fapt confirmat și de martorii propuși de pârît și audiați de tribunal sub prestare de jurământ, și deci acest prim punct rămâne nedovedit;

Considerând că în ce privește motivul al doilea, tras din împrejurarea că prețul conținut în act n'ar reprezenta valoarea reală a lucrului vândut, acest motiv este nefondat, de oarece legea prin nici o dispoziție nu anulează contractele de vânzare, pentru că prețul n'ar reprezenta exact valoarea lucrului vândut;

Având în vedere că în ce privește motivul al treilea, avocat la tribunal, arătat și în petiția de apel, care consistă în a cere nulitatea actului de vânzare pentru că vânzătorul care contracta cu fiul său nu da această calitate, Curtea nu-l poate discuta, de oarece apelanta nu l-a mai susținut.

Pentru aceste motive, Curtea respinge apelul, etc.

(ss) C. Vălimărescu, D. Gârleșteanu, C. Crăsnaru, B. Roman.

Grefier (s) M. G. Radian

O p i n i u n e:

În vedere că reclamanta apelantă Ioana Dincă Radu Dolea, în calitate de fiică a decedatului Ion Troacă, cere să se declare nul actul de vânzare autentificat de Tribunalul Dolj, secția de notariat, la No. 2849 din 1896, ca fiind simulat;

În vedere că prin sus zisul act se constată că Ion Troacă a declarat înaintea tribunalului că a vândut lui Barbu Ion Troacă trei bucăți de pământ în întin-

dere totală de 7 $\frac{1}{2}$ pogoane, situate în comuna Orodelu județul Dolj pe preț total de șase sute lei;

În vedere că reclamanta susține că acest act de vânzare conține o donațiune deghizată, de oarece cumpărătorul Barbu Ion Troacă fiind fiul lui Ion Troacă, prin diferite manopere, ce a întrebuițat, a reușit de a obținut dela acesta sus zisul act intitulat de vânzare, fără însă să fi stipulat și să fi numărat în realitate vre un preț;

În vedere că această împrejurare de fapt rezultă din declarațiile martorilor Stancu D. Călinescu, Păun Puiu și Dumitru Călțan, audiați de tribunal sub prestare de jurământ;

În vedere că această împrejurare, unită și cu modicul preț de 600 lei pentru 7 $\frac{1}{2}$ pogoane pământ, ce s'a pus numai de formă în act, învederează pe deplin neseriозitatea actului ca act de vânzare și ascunderea unei donațiuni;

În vedere că reclamanta are dreptul să ceară anularea actului în discuțiune ca fiind simulat, de oarece dacă acest act ar continua să mai aibă ființă pe viitor, apoi ar fi nimicit dreptul său de moștenitoare rezervatară a lui Ion Troacă, fiindcă pe urma acestuia nu a mai rămas nici o avere;

În vedere că această chestie de fapt este evidentă, fiindcă intimatul Barbu Troacă nu dovedește cu nimic că reclamanta ar fi fost înzestrată cu ceva de către Ion Troacă sau ar fi stăpânind ceva din averea acestuia; iar actul de vânzare transcris de Tribunalul Dolj sub No. 251 din 1883, invocat de intimat spre a dovedi contrariul, constată că Ion Troacă a mai vândut alte bucăți de pământ către intimatul Barbu Troacă și către doi gineri ai săi, iar nici cum către reclamanta;

Pentru aceste motive, sunt de părere a se admite apelul și acțiunea dela prima instanță introdusă de Ioana Dincă Radu Dolea.

(s) I. Sinescu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI PUTNA, S. I

Audiența dela 17 Noembrie 1908

Președinția d-lui EM. STROICI, prim-președinte

Sentința comercială No. 56

R. Schvartz & Kaufman și G. Feldher cer, ca creditorii, ridicarea stării de faliment a lui A. Abramovici

Faliment. — Comerciant declarat în stare de faliment prin hotărîre judecătorească definitivă. — Calea ce falitul trebuie să urmeze pentru a retracta hotărîrea declarativă de faliment. — (Art. 711 din Codul comercial).

Un comerciant odată declarat falit prin hotărîre judecătorească, o asemenea hotărîre nu poate fi retractată pe calea opozițiunii făcută de parte din creditorii sub cuvânt că comerciantul nu ar fi fost în încetare de plăți, ci că s'ar fi găsit într'o jenă momentană. Această stare de faliment nu poate fi ridicată decât în cazul când falitul s'ar conforma regulilor stabilite de lege pentru reabilitare*).

Tribunalul,

Asupra opozițiunilor făcute de firma R. Schvartz & Kaufman și de G. Feldher prin petițiunea înreg. la No. 24735 și 24736/908, în calitate de creditorii ai falitului A. Abramovici, în contra sentinței comerciale cu No. 47/908, pronunțată de acest tribunal în ziua de 23 Octomvrie 1908, prin care comerciantul A. Abramovici e declarat în stare de faliment;

Având în vedere concluziunile puse de părți în in-

stanță, contradictor cu d-l judecător sindic, cum și actele din dosar din cari rezultă în fapt următoarele:

Doi creditorii ai falitului A. Abramovici cer acestui tribunal declararea sa în stare de faliment, afirmând că a încetat plățile prin faptul că nu le-a achitat creanțele la scadență;

La termenele fixate de tribunal pentru cercetarea pretențiunilor lor, falitul, prin avocații săi, a cerut amânarea procesului, susținând că e pe cale de a plăti pe toți creditorii săi și tribunalul i-a acordat câteva termene, spre a-i înlesni astfel posibilitatea de a-și desinteresa creditorii, când, după 21 de zile, prezentându-se din nou înaintea tribunalului, cere iarăși amânarea invocând acelaș motiv, tribunalul constatând că are polițe protestate încă dela 26 Iunie 1908 și că până la data de 23 Octomvrie, adică aproape patru luni după primul protest, falitul nu și-a aranjat încă plățile sale, dezinteresând pe creditorii, de oarece la această dată, după cum se constată din raportul Corpului de portărei, el avea protestate 21 de cambii, reține afacerea din oficiu și văzând că nu prezintă bilanțul își face convingerea despre reala sa încetare de plăți și, uzând de dispozițiunile art. 713 din Codul comercial, îl declară în stare de faliment, ordonând în acelaș timp arestarea sa. După câteva zile alți doi creditorii, R. Schvartz & Kaufman și Gustav Feldher, bazându-se pe dispozițiunile art. 711 din Codul comercial, introduc prezentele opozițiuni în contra sentinței declarative în stare de faliment și cer retractarea acestei hotărîri și repunerea lui A. Abramovici în capul afacerilor sale pentru motivul că debitorul lor nu a fost, la epoca declarării sale în stare de faliment, decât într'o jenă momentană, iar nu într'o adevărată încetare de plăți;

Având în vedere că dreptul creditorilor de a face opozițiuni de asemenea natură se bazează pe principiul că sentința declarativă în faliment a unui debitor al lor poate să le fie vătămătoare și legiuitorul, dominat de o înaltă echitate socială, le-a consacrat acest drept prin art. 711 din Codul comercial;

Considerând însă că față cu dovezile din dosar și mai ales față cu constatarea că prima poliță protestată a falitului, care a stabilit în mod public încetarea de fapt a plăților sale comerciale, a avut scadența de 26 Iunie 1908 și că dela această dată până la 23 Octomvrie 1908, ziua când tribunalul l-a declarat falit, a trecut un timp de aproape patru luni și că în acest timp, cu toate înlesnirile ce i s'a făcut de tribunal, el nu a putut să dezintereze pe toți creditorii săi; afirmațiunea oponentilor că faptul a fost numai într'o jenă momentană nu poate fi luată în serios, așa că din acest punct de vedere susținerile lor cad față cu realitatea faptelor;

Considerând că tribunalul, interpretând sensul cuvintelor de jenă momentană, găsește că s'ar putea întâmpla unui comerciant ca, din împrejurări cu totul independente de voința sa, să nu poată achita o poliță ajunsă la scadență, deși are activ mai mare decât pasivul său, însă această jenă ca să fie momentană trebuie ca comerciantul să fie în posibilitate să o înlăture îndată după scadență, dezinteresând pe creditorul său și dovedind acest fapt înaintea tribunalului, să previe o stare de lucruri care ar fi dăunătoare atât întregii messe credale, cât și societății care este direct interesată mersului normal al comerțului;

Că, astfel fiind, falitul A. Abramovici nefiind în acest caz, încercarea nereușită de el mai înainte de pronunțarea hotărîrii declarative este readusă din nou înaintea tribunalului de către creditorii săi — oponentii de astăzi — pe calea opozițiunii prevăzută de art. 711 din Codul comercial;

Considerând că ambii creditorii oponenti încearcă pe această cale să repue pe falit în capul administrației patrimoniului său, retractându-se de tribunal o hotărîre bine dată și făcându-l să șteargă efectele acestei

* Infirmată de Curtea Galați prin decizia publicată tot în acest număr, la pag. 371.

sentințe, care produce consecințe directe atât asupra falitului, cât și asupra averii sale;

Considerând că susținerile oponentilor, că din momentul ce toți creditorii falitului sunt dezinteresați, după cum se încearcă să dovedească, falimentul nu mai poate avea loc; întru cât această măsură e luată de legiuitor numai în interesul creditorilor, interes care a dispărut prin achitarea lor integrală, nu poate fi împărțită de tribunal;

Considerând că chiar dacă ar fi admisibilă această ipoteză, totuș se constată din însăși actele depuse de oponenti la dosar, că falitul nu a dezinteresat pe toți creditorii săi, ci numai o parte, așa că față cu principiul că odată cu declararea în faliment toate creanțele falitilor devine exigibile, sentința declarativă având efect «erga omnes» nu este admisibil ca falitul să achite numai creanțele ajunse la scadență, iar pe celelalte să le neglijeze, pretextând că acestea nu au devenit încă exigibile;

Că, prin urmare, jena momentană, invocată acum în opoziție de creditorii falitului, nu-și poate avea locul întru cât el și la această dată este tot în încetare de plăți;

Că, astfel fiind, opozițiunile de față sunt neîntemeiate din acest punct de privire;

Considerând că pe lângă cele mai sus expuse, din cari se constată în fapt ca falitul nu și-a achitat toți creditorii săi, după cum se afirmă de oponenti, chiar admitând ipoteza că falitul ar fi în măsură să justifice acum în opoziție dezinteresarea tuturor creditorilor săi, totuș nu este posibil ca pe această cale să se șteargă efectele unei sentințe declarative în faliment;

Considerând că a admite opozițiuni de asemenea natură și a retracta o hotărâre bine dată de tribunal, care la epoca pronunțării constatată în fapt o stare reală de lucruri: ca încetarea de plăți, ar fi a eluda cu desăvârșire dispozițiunile legii cu privire la această materie, ca prea severă, și ca consecință a da curs ideilor de echitate pe cari legiuitorul le-a înlăturat prin texte pozitive de lege;

Considerând că falimentul odată pronunțat atrage după sine incapacități cu privire la persoana falitului, cari nu pot fi înlăturate decât făcându-se uz de calea puțin cam complicată a reabilitării, atunci când toți creditorii săi au fost achitați integral;

Considerând că legiuitorul în înalta sa prevedere, statuând că prin efectul declarării în stare de faliment toate creanțele falitului devin exigibile, implicit ca consecință a acestui principiu toți creditorii trebuiesc să se facă cunoscuți și să-și prezinte creanțele lor judecătorului sindic la verificare, ori admitând după cum se susține de oponenti că falitul în ipoteza sa a achitat pe creditorii urmăritori sau chiar pe toți cei cunoscuți, cine poate ști dacă nu mai sunt și alții, cari până la această epocă n'au avut poate nici timpul, nici posibilitatea de a se face cunoscuți;

Considerând că de altfel e notoriu în această materie, că dacă nu se plâng toți creditorii unui falit, aceasta o fac nu din punctul de vedere că au fost achitați integral, dar mai în toate cazurile din cauză că au acordat debitorului lor termene de plată, sau că au primit numai o parte din sumele ce aveau de luat, sume ce nu sunt egale pentru toți; ori a consfinți o astfel de stare de lucruri ar fi a lăsa falimentul la bunul plac al particularilor, la înțelegerea pe sub mână a creditorilor cu falitul, fapt ce legiuitorul comercial le vede cu ochi răi și pe cari a voit să le evite prin măsurile riguroase ce a prescriș;

Considerând că pe lângă toate aceste din întreaga economie a materiei, relativă la falimente, rezultă că această măsură legală ce se ia contra comerciantului în încetare de plăți, este de ordine publică și că aplicația sa fără rezervă privește nu numai pe falit, dar și comerțul în general, cum și însăși societatea și legiuitorul, având în vedere tocmai aceste motive de ordin

superior, interzice orice fel de tratative între falit și creditori, mai înainte de îndeplinirea formalităților ce a prevăzut, ori în speță nu poate fi decât numai o înțelegere între falit și creditori oponenti cari după cum rezultă din spiritul textelor, ei nu pot opri nici prin adeziunea lor formală, nici prin alt mod, aplicațiunea unei legi, întrucât ea interesează ordinea publică, și e cert că acesta este caracterul dispozițiunilor legii asupra falimentelor, care lovește cu anumite incapacități pe comerciantul falit atât timp cât el nu a obținut reabilitarea;

Considerând că a admite că pe această cale se pot șterge efectele unei sentințe declarative în stare de faliment, tribunalul constatând că falitul a fost în jenă momentană, ar fi a distinge acolo unde legea nu distinge și a crea astfel după bunul său plac, pe lângă reabilitatea solemnă—singura pe care o admite legea—o reabilitare indirectă și deghizată pe care legea n'a prevăzut-o și pe care spiritul său general o respinge, și consecință ar fi că s'ar favoriza o stare de lucruri dăunătoare societății întregi și bunului mers al comerțului acestei țări; că aceasta este așa de adevărat rezultă din împrejurarea că legea nu reabilitează pe comerciantul care este bancrutar fraudulos; ori cum Ministerul public, îndată după declarare, e ținut să înceapă cercetări penale în potriiva falitului, acțiunea publică ce s'ar deschide în contra unui falit pentru acest delict, fiind independentă de acțiunea prevăzută de art. 711 din Codul comercial și de întreaga procedură a falimentului, ar urma ca același tribunal care a statuat că falitul a fost numai într'o jenă momentană de plăți și ar retracta sentința declarativă, să fie pus în urâtă situație de a judeca pe falit pentru bancrută frauduloasă, și forțat, astfel, ca fiind consecuent cu sine însuși să achite pe falit de acest delict, deși poate e pe deplin stabilit, sau să-l condamne ca atare, când el printr'o sentință anterioară, care a obținut autoritate de lucru judecat, a fost repus în capul afacerilor sale și considerat ca și cum nu a fost niciodată falit;

Că, astfel fiind, și din acest punct de privire discutată chestiunea, tribunalul urmează să respingă ambele opozițiuni și să menție pe falit în această stare, rămânând ca să se conforme regulilor stabilite de lege pentru reabilitare, singura cale care-l poate conduce la retractarea acestei sentințe;

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător de ședință N. C. Penciușcu, tribunalul respinge, etc.

(ss) Em. Stroici; N. C. Penciușcu; C. Tatovici

Grefier, Mihăilescu

A apărut: Volumul V, **REPERTORIUL GENERAL DE JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE** de d-l I. C. Barozzi.

Acest volum care s'a pus în vânzare cu prețul de 8 lei e întocmit în felul și ca supliment al celorlalte patru volume ce au apărut anul trecut în editura *Curierului Judiciar* și al căror preț total e de 60 lei, broșate.

Suplimentul acesta cuprinde toate principiile de drept, soluțiunile și interpretările de legi date de Înalta Curte de casație în cursul anului 1906.

De vânzare la *Curierul Judiciar*, care servește orice cărți de drept române sau streine, broșate sau legate după dorință, contra valoare, mandat sau ramburs.

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat postal, direct la administrația ziarului *Curierul Judiciar*, București, sau să plătească numai la prezentare în mâna încasatorilor: I. RIVEANU, pentru provincie și I. St. TUDÓROIU, pentru capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registru cu matea investite cu ștampila CURIERUL JUDICIAR.